

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. In quo consistat vnitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

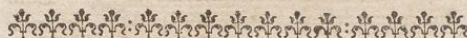
300 Respondeo primò, animal hominis prout abstractum à rationalitate esse diuersum ab equo, non quidem specificè propter præcisionem illam à differentia sua specifica; ac certè numericè, ac realiter ob hæcitatatem, quam inuoluere potest, ac debet, quantumuis ita abstractum: hanc autem posteriorem distinctionem, siue diuersitatem sufficere ad realem similitudinis, & quamuis aliam. Respondeo secundò, tamen si, vt contendit argumentum, omnis distinctio, siue diuersitas in actu secundo animalis humani ab equino permittatur disputandi gratiâ proficisci à rationalitate, animal tamen hominis, prout abstractum ab illa, dici posse realiter simile equo, aliterue ad eum relatum: siquidem similitudinis, alteriusque cuiusvis relationis sufficiens fundamentum est distinctio in actu primo seorsim à quauis in actu secundo, quam vocant exercitiam.

301 Trigésimum tertium argumentum est, à nobis committi circulum vitiosum. Interrogant enim, cur animal, & rationale, cum realiter, ac propriè idem sint, prædicata tamen contradictoria fortiantur, illicò respondemus, quia distinguuntur virtualiter. Deinde interroganti, quapropter animal, & rationale distinguuntur virtualiter, statim referimus, quoniam eis prædicata contradictoria competunt. Circulo igitur gyroque vitioso, eò, vnde cœpimus, retroagimur, totamque rem inexplicatam, & minimè perspicuam, sicuti antea relinquimus; quemadmodum si quis diceret, patrem esse, qui habet filium, & filium qui habet patrem, & neutrum amplius exponeret.

Hi, qui sic arguunt, hostem sibi fingunt, quem 302 feriant. Haud enim omnes, qui distinctionem virtualem tuemur, ita de ea Philosophamur, sicuti supponitur in argumento; sed rectius sentientes dicimus, ideo animal, ac rationale prædicata habere contradictoria, quoniam distinguuntur virtualiter, ideo verò illa virtualiter distingui, quia habent aptitudinē ad prædicata contradictoria, & idcirco denique ea habere eiusmodi aptitudinem, quoniam à posteriori hoc multis, faciliusque efficacibus colligitur argumentis. In hoc autem philosophandi modo, quæ, obsecro, vitiosa conuersio? quæ rei explicandæ confusio, & implicatio? Quid vilitatis, quàm rationem reddere effectus per causam, & rursus causam definire, & explicare per aptitudinem ad effectum, & hanc tandem à posteriori enucleare, medio aliquo ad id inuento? Sic dicimus, hominem sentire, ac discurre, quia est homo, esse hominem, quia est animal rationale, siue principium sentiendi, & discurrendi; rursus esse principium sentiendi & discurrendi siue animal rationale, quoniam à posteriori per signa, vel effectus id veniamur. Eundem ergo in modum contradictio prædicatorum per distinctionem virtualem, veluti effectus per causam, & distinctio virtualis per aptitudinem ad prædicata contradictoria, tanquam causa per aptitudinem ad effectum suum, & rursus hæc aptitudo à posteriori variis mediis, & argumentis colligitur, quin opus nobis sit eo regredi, vnde cœpimus.

303 Postremum argumentum, aut potius argumentorum syluula. Admissa distinctione virtuali quorumcunque graduum inæqualium, necesse erit, vt ens, perfectio, differentia, indiuiduum in communi, &c. à suis inferioribus virtualiter distinguantur. Consequens autem est absurdum: haud enim videtur negari posse, rationalitatem formalissimè, siue virtualiter intrinsecè esse ens, & esse perfectionem, necnon differentiam: item Perseuerantem v. g. simili ratione esse indiduationem. Cæterum hæc partim explicata

sunt in Dialect. lib. 9. tract. 4. cap. 3. & 4. partim verò explicabuntur inferiùs libro quinto huius operis tractatu primo per totum. Atque hæcenus argumenta aduersus distinctionem virtualem intrinsecam in rebus creatis, & quæ in aliis reperi, & quæ mihi sese obrulerunt.

TRACTATUS V.

De vnitatis entis vt sic.

CAPVT I.

In quo consistat vnitatis?

Ost multiplicem identitatem, ac distinctionem entis vt sic hæcenus latissimè explicatas, supersunt explicandæ tres notissimæ eiusdem entis proprietates, videlicet vnitatis, veritatis, & bonitatis. Vnitatis vno omnium consensu est indiuisio rei in se aut, quod perinde, est negatio diuisionis rei in se; diuidi autem duas res inuicem est vnam non esse alteri intrinsecam, aut per identitatem, aut etiam per vnionem physicam. An autem vnitatis siue indiuisio, conceptus positius sit, an negatiuus? An & quouique distinguatur ab ente? inter Authores controvertitur. D. Bonau. Alexander, Vasquez, Sorus, & alij per plures apud P. Suarez disp. 4. Metaphys. sect. 1. Vasquez 1. part. tom. 2. disp. 128. cap. 2. tenent, vnitatem esse conceptum positium, sola ratione ab ente distinctum. Scotus 4. Metaphys. quæst. 2. & eius asseclæ censent, vnitatem esse conceptum positium ab ente ex natura rei, siue realiter modaliter distinctum. D. Thomas p. 1. quæst. 6. art. 3. Caietan. 1. part. quæst. 11. art. 1. Fonseca 4. Metaphys. quæst. 5. cap. 5. & alij complures tenent, vnitatem esse meram negationem realiter ab ente distinctam. Tandem Capreolus in 1. dist. 24. quæst. 1. Soncinas, lauellus, Flandria, & communiter Thomistæ docent, vnitatem esse complexum quoddam ex ente, & negatione diuisionis superaddita. Non desunt etiam qui ens nullas habere proprietates à se distinctas, ac proinde vnum in ipso ente circumscripto quouis alio consistere arbitrentur. Quid ipse sentiam, & in quo cum Authoribus commemoratis consentiam, acque dissentiam, nonnullis assertionibus, vt mihi moris est, explico.

2 Afferro ergo primò: ens habet proprietates aliquas propriè tales & à se distinctas; ac proinde vnitatis ab ente quodammodo distingui debet. Hæc assertio probatur primò autoritate Aristotel. 4. Metaphys. cap. 1. ibi: *est scientia quadam, quæ speculatur ens in quantum ens est, & ea, quæ illi per se insunt*. Secundò quia ens est subiectum Metaphysicæ: at subiectum scientiæ proprietates aliquas de eo demonstrabiles sortiri debet, vt omnium scientiarum inductione constat: ergo ens eiusmodi proprietates sibi vendicat, à quibus non est, cur vna vnitatis excludatur. Tertiò quia vnum attribuitur enti absque vlla intellectus fictione, vt manifestum videtur: at quod attribuitur alicui, ab eo quodammodo distinguitur: nihil enim sibi ipsi attribui potest: ergo vnum ab ente saltem ratione distinguitur: quid ergo ei ad proprietatem entis deesse potest?

3 Afferro secundò: vnitatis in sola negatione consistit. Probat, quia aliquid esse vnum est esse indiuisum in se, vt cum Aristotele 4. Metaphys. & 10. Metaphys. & alibi sæpè omnes Philosophi fatentur: ergo vnitatis est

est sola indiuisio : Cum ergo indiuisio sit negatio diuisionis, sanè vnitas in sola negatione consistet. Explicatur : eo ipso quòd rem esse cognitam sit esse representatam, cognitio in sola obiecti representatione consistit : igitur eo ipso, quòd rem esse vnā sit esse indiuisā, vnitas in sola indiuisione, & negatione consistet. Secundò probatur assertio : quia si vnitas non consistit in sola negatione diuisionis, vel consistit in conceptu positio ab ente distincto eam negationem fundante, vel in ipso ente, & ea negatione; aut, quod recidit in idem, in vtriusque complexione. Non primum, quia sicut rationalitas non fundat risibilitatem per prædicatū à se distinctum, sed per seipsam; aliās eiusmodi prædicatū per aliud, & sic vltius fundaret; vnde absque vlla necessitate, aut vtilitate processus in infinitum prædicatorum : ita similiter entitas rei per seipsam seorsum à quouis alio indiuisiōnem fundat. Secundum autem dici non potest, quia materia v. g. est vnum cum forma vnitatis compositionis, quin eiusmodi vnitas, siue vnio sit materia simul cum modo inter eam, & formam in teriecto, sed potius solus eiusmodi modus materiæ & formæ indifferentiam determinans, vt exploratum est : ergo similiter vnitas alicuius entis erit non complexum entis, & negationis superaddita, sed sola negatio superaddita.

3 Asserto tertio : vnitas non distinguitur ab ente distinctione reali absoluta, aut modali. Probatur assertio : quia vt nunc constabit, nulla eius distinctionis vtilitas aut necessitas esse potest, cum sola distinctio virtualis prædicata contradictoria vnitati, & enti congrua fundare possit. Cum etiam quia quæuis res, prout realiter distinguitur à quouis alia, habet vnitatem, & est realiter vna; aliās fingi posset, vbitatem hominis v. g. prout condistinctam ab homine realiter, realiter vnā non esse : igitur vnitatis entis prout condistinctum realiter ab ente, vna est : vel ergo per seipsam realiter, & idem de ente dici poterit : vel per aliud à se realiter distinctum, & de illo alio eandem quæstionem instituiam : ac proinde vel in eo intentum sequetur, vel infinitus processus vnitatum realiter distinctarum. Dices : vnio vnitatur per seipsam realiter, & tamen eius extrema per seipsam realiter non vniuntur : ergo quamuis vnitas entis per seipsam vna realiter sit, non propterea idem de ente dicendum erit. Verum ratio disparitatis in aperto est : idcirco enim extrema vnionis, perinde ac vnio, per semetipsam vnitri nequeunt, quia sunt indifferentia, vt vniuntur, vel non vniuntur : qua indifferentia vnio destituta est : at ens v. g. Angelus non est indifferens, vt vnus, vel non vnus sit : cur ergo, haud secus ac vnitas, per seipsam vnus esse nequeat? Dices secundò : vnitatem vt quod, & propriè vnā non esse; quemadmodum albedo alba non est. Contra tamen, quia multitudo non solum vt quod, verumetiam vt quod multiplex est; multitudo enim hominum, & multitudo Angelorum duæ multitudines sunt : ergo etiam vnitas non solum vt quod & improprie, verumetiam vt quod, & proprie vna erit. Rursus iuxta aduersarios vnitas vt quod, & proprie distinguitur realiter ab ente : igitur vt quod, & proprie secum ipsa eadem erit; cum identitas distinctioni e diametro correspondeat : cur in seipsa proprie, atque vt quod vna non sit?

4 Asserto quarto : vnitas distinguitur à parte rei distinctione virtuali intrinseca ab ente. Probatur assertio. Tum quia relatio numeri à rebus numeratis more reliquarum relationum prædicamentaliū virtualiter intrinsece distinguitur, vt lib. 3. tract. 6. cap. 17. huius operis ostendimus : ergo & vnitas numero, siue mul-

titudini proportionaliter opposita à re vna virtualiter intrinsece distinguitur. Tum quia duo Angeli v. g. Michael, & Raphael in vnitare æquales sunt, cum vterque omnis compositionis substantialis expers, alicuius verò compositionis accidentalis particeps sit, in entitate verò & perfectione inæquales sunt, & alter altero perfectior est : at æqualitas, & inæqualitas sunt prædicata contradictoria : ergo vnitati, & entitati Angelicæ prædicata contradictoria conueniunt : atque adeò virtualiter distinguuntur.

CAPVT II.

Argumenta contraria Soluuntur.

5 Obiicies contra primam assertionem : proprietas omnis ab essentia, cuius proprietas est, distinguitur : at vnitas nec re, nec ratione distinguitur ab ente : ergo eius proprietas esse nequit. Maior perspicua est : quia nihil suiipsius proprietas esse potest. Minor non minus perspicua videtur : quia ens transcendit omne prædicatū reale : at vnitas cuiusque rei est prædicatū reale : ergo ab ente transcenditur, ab eoque non distinguitur. Confirmatur, & declaratur : vnitas est formalissimè ens, nec enim chymæra est, aliās entis passio esse non posset : ergo si vnitas est proprietas entis, suiipsius proprietas erit. Verum vnitatem, & reliquas proprietates, ac differentias etiam contractiuas entis, ab eo non transcendendi ; sed potius virtualiter distingui ; tum cap. præcedenti, obiter ostensum est, tum etiam infra lib. 5. tract. 1. fusè ostendetur. Contra secundam assertionem obiicies : vnitas est indiuisio, siue negatio diuisionis : diuisio autem est negatio : vnde vnitas est negatio negationis : cum igitur negatio negationis sit affirmatio, & quid positium : vnitas non negatio, sed quid positium censeretur, quantumvis nominibus negationem experimentibus vsurpetur. Respondent nonnulli cum Agidio 4. Metaphys. q. 6. vnitatem esse negationem diuisionis, id est, positivæ multitudinis, vnde non esse negationem negationis.

6 Verum hæc responsio non satisfacit, siquidem multitudo explicatur per vnitatem : multitudo enim cum numero concidit : numerus autem omnium consensus est collectio vnitatum : ergo & multitudo : id quod disertè docet B. Thomas 10. Metaphys. text. 6. lect. 4. ibi : *nihil aliud est multitudo, quam aggregatio vnitatum : vnde licet ea, quæ sunt diuisa, multa sint, non habent tamen rationem multorum, nisi postquam huic, & illi attribuitur, quod sit vnum*, hæctenus ille. Multitudo igitur potius per vnitatem, & in ordine ad illam, quam vnitas per multitudinem, & in ordine ad illam, explicanda est. Rursus : vnitas, aut est negatio multitudinis penes positium, quod multitudo inuoluit : & hoc falsum est, quia eiusmodi positium secundum se diuisio non est magis, quam indiuisio : vnitas autem solam diuisionem negat. Aut negat multitudinem penes negationem, quam multitudo importat : in quo sensu B. Thomas ait, vnitatem esse negationem multitudinis in 1. dist. 24. q. 1. art. 3. ibi : *vnum non est priuatio illius multitudinis, quam constituit ; sed multitudinis, quæ negatur esse in ipso, quod dicitur vnum*. Et 1. parte quest. 11. art. 1. ibi : *vnum opponitur multitudini per modum priuationis, vt indiuisum diuiso* : at in hoc sensu, quòd vnitas sit negatio multitudinis, aduersariam solutionem euertit, non sustinet. Dilucidius igitur, & expeditius responderi potest, vnitatem esse negationem